

ROMÂNIA

JUDEȚUL TIMIȘ

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

DIRECȚIA SECRETARIAT GENERAL

SERVICIUL ADMINISTRAȚIE LOCALĂ

SC2021 – 3/4 57/ 12.11.2021

MINUTA

DEZBATERII PUBLICE DIN DATA DE 05.11.2021 REFERITOARE LA „PROIECTUL DE HOTĂRÂRE PRIVIND APROBAREA METODOLOGIEI PENTRU OPERAȚIONALIZAREA GUVERNĂRII PARTICIPATIVE LA NIVELUL MUNICIPIULUI TIMIȘOARA”

La dezbaterile publice desfășurate prin platforma online ZOOM în data de 05.11.2021, ora 17⁰⁰, a participat, din partea Primăriei, domnul Valentin Mureșan – consilier personal al Primarului Municipiului Timișoara pentru smartcity și transformare digitală, doamna Despina Ungureanu - Șef Serviciu Guvernanță Participativă și Management Cartiere precum și consilieri din cadrul serviciului menționat. Din partea echipei de concept a metodologiei pentru operaționalizarea guvernării participative au participat domnii: Dan Ștefan Bugariu – președinte al Asociației „Smart City” și Mihail Lisețchi – Director Executiv al Fundației „Agenția pentru Informarea și Dezvoltarea Organizațiilor Neguvernamentale (AID-ONG)”. Au fost prezenți consilieri locali, studenți din cadrul Universității de Vest, cetățeni. Întâlnirea s-a desfășurat pe parcursul unei ore și treizeci și cinci de minute.

D-NA DESPINA UNGUREANU – ȘEF SERVICIU GUVERNANȚĂ PARTICIPATIVĂ ȘI MANAGEMENT CARTIERE - Face o scurtă introducere referitoare la noțiunea de parteneriat pentru guvernare deschisă – Open Government Partnership și la intențiile de acțiune. Guvernarea deschisă și parteneriatul pentru guvernare deschisă reprezintă un acord internațional care vizează angajamentul pe care administrațiile publice și guvernele le iau pentru a promova accesul la informația publică pentru cetățeni și participarea acestora în procesul de luare a

deciziilor, ca beneficiari direcți ai serviciilor și produselor pe care administrația le oferă. Este important de a vedea administrația publică ca pe un furnizor de servicii, la fel ca orice agent economic de pe piață, lucru care implică o centrare pe cetățeni. Guvernarea ar trebui să fie cu și pentru cetățeni. Acest lucru implică și o relație constantă cu beneficiarul pentru a ști din timp cum se modifică așteptările acestora vis-a-vis de serviciile pe care administrația le oferă și pentru a putea îmbunătăți serviciile, astfel încât, pe tot parcursul guvernării, rezultatele să fie pozitive. În ceea ce privește guvernarea deschisă, există câteva principii pe care acest demers le promovează, acestea fiind: transparența, participarea, asumarea, integritatea, digitalizarea. Există diferite niveluri ale implicării cetățenilor de către autoritățile publice. Administrația merge către oameni cu informații în anumite puncte. În partea de consultare, nu mai există o relație doar dinspre administrație către cetățeni, ci și dinspre cetățeni către administrație, o atragere de informații care ajută administrația să poată lua deciziile potrivite cu așteptările cetățenilor și în ultima etapă se dorește ca dincolo de consultare, oamenii să fie și implicați să colaboreze și să ia deciziile care ulterior le afectează calitatea vieții.

DL.DAN - ȘTEFAN BUGARIU – PREȘEDINTE - „ASOCIAȚIA SMART-CITY” – În prezentarea pe care o face referitoare la parteneriatul pentru guvernare deschisă, aduce în discuție aspecte legate de existența unor instrumente, a unei metodologii, a unor principii, mecanisme și resurse, la nivel internațional, național și local. La nivelul municipiului Timișoara menționează organizarea în anul 2013 a primei întâlniri pentru guvernare deschisă și participativă la nivel național, implicate fiind primăria, universitățile și comunitatea Tec. A urmat dezvoltarea unei comunități care se întâlnește periodic. Este important să se cunoască faptul că guvernarea deschisă nu este despre tehnologie, aceasta fiind un instrument, esențial fiind să se descopere și clarifice foarte bine cum ne ajută ea și cum acest ajutor vine din partea cetățenilor într-un format stabilizat și validat în alte orașe și țări. Sunt 78 de țări implicate în guvernarea participativă, care își lansează din doi în doi ani un plan național de acțiune care este monitorizat la nivel internațional. De asemenea, sunt 80 de orașe care sunt incluse într-un program de implementare a guvernării deschise la nivel local. Timișoara face parte din acest program. În anii 2017 și 2018 au fost lansate două proiecte legate de guvernarea participativă., primul, referitor la realizarea portalului de date iar cel de-al doilea, de implementare a guvernării deschise la nivel local. Au fost parcurși pași în acest sens, fiind format un grup de lucru, cu participanți din partea administrației și ai societății civile și cu participarea acestora la workshop-urile de instruire, a fost desemnat punctul de contact, vizibil la nivel național și internațional, a fost creată o metodologie prin care să se lucreze, la nivelul grupului de lucru, s-a participat la săptămâna Open Government Partnership (OGP) pentru lansarea portalului de date, fiind comunicate demersurile făcute privind guvernarea participativă.

DL.MIHAIL LISETCHI – DIRECTOR EXECUTIV AL FUNDAȚIEI „AGENȚIA PENTRU INFORMAREA ȘI DEZVOLTAREA ORGANIZAȚIILOR NEGUVERNAMENTALE”(AID-ONG) – Completează, referitor la partea de operaționalizare, pe care parteneriatul ca tratat internațional o dă și care vizează implementarea

la nivel local a unui concept extrem de generos din punct de vedere al democrației participative și care vine să arate angajamentul unor țări, România făcând parte din tratat din anul 2011. Există activități legate de implementarea acestui parteneriat. La nivel de operaționalizare a principiilor pe care le menționează: transparență decizională, participare publică, autoresponsabilizarea autorităților față de cetățeni, este important să se întâmple lucruri nu numai la nivel național, dar și la nivel local. Prezența Timișoarei în program trebuie văzută ca fiind o oportunitate, existând demersuri legate de transparentizarea deciziei, de implicarea cetățenilor în procese de politică publică, în general, mult mai vechi, înainte de operaționalizarea tratatului. Ceea ce aduce nou în existența O.G.P. ca tratat internațional, este faptul că se creează un cadru instituțional mult mai coerent, un referențial pe care îl putem folosi cu toți, persoane din organizațiile neguvernamentale, din presă, din business, pentru a ne putea poziționa într-un context de dialog față de procesele de decizie la nivelul comunității locale. Ca o continuare a explicației conceptului de guvernare deschisă, arată că întregul discurs legat de guvernare deschisă vine să poziționeze statul sau autoritățile statului într-un context democratic care să fie monitorizabil și evaluabil prin faptul că există planul local de acțiune și un sistem de monitorizare angajamente existente într-un parteneriat public privat.

DL.VALENTIN MUREȘAN – CONSILIER PERSONAL AL PRIMARULUI MUNICIPIULUI TIMIȘOARA PENTRU SMARTCITY ȘI TRANSFORMARE DIGITALĂ – Arată că ne situăm într-un sistem democratic în care există șansa de a putea fi consultați odată la 4-5 ani asupra unor probleme care ne aparțin, existând și o pauză de dialog ce creează atât bucurii cât și frustrări. Ca cetățean consideră că această guvernare participativă dă șansa de a putea rămâne în joc cât mai mult, pe proiecte aplicate, putând folosi energia și ideile deținute într-un scop constructiv în comunitățile noastre. Există o corelație între orașele inteligente, sistemul de guvernare deschisă și succesul lor. Pentru un oraș sustenabil și durabil, resursa umană este cea mai importantă. Dorința este de a scoate cât mai multe proceduri și procese din cadrul primăriei, cu referire la cele care au componente consultative, spre oraș și cetățeni, precum și de a le da acestora șansa de a putea fi consultați în proiectele care îi vizează.

DL.IOSIF POP – Adresează patru propuneri de introdus în metodologie:

- 1.Modalitatea în care vor fi preluate propunerile venite de la cetățeni cu privire la metodologia supusă dezbaterii publice. Propune existența unei comisii mixte paritare, cu prezența societății civile, iar în urma analizării modificărilor să se supună votului amendamentele primite;
- 2.Temele de elaborare a strategiilor de dezvoltare durabilă, cele de mobilitate urbană sau cele referitoare la PUG ar trebui să se stabilească în urma consultării cetățenilor;
- 3.Propune ca proiectele viitoare de dezvoltare să fie dezbătute public înaintea comandării studiilor de fezabilitate sau de fezabilitate și apoi redezbătute public înaintea includerii lor în Strategia de dezvoltare durabilă, iar trimestrial să fie afișat pe site stadiul execuției față de grafic și sumele cheltuite față de cele bugetate;

4. Asigurarea prezenței la ședințele Consiliului local a 2-3 membri desemnați de societatea civilă, fără drept de vot, cu rol de supraveghere a aplicării recomandărilor înșușite de comisia mixtă de analiză prevăzută în metodologia propusă.

Consideră că orice idee care vine dinspre cetățeni, poate să dea o șansă dacă este pusă în mișcare, cultivată și preluată, astfel încât oamenii să aibă încredere.

Propune ca toate proiectele care implică bani publici să aibă acceptul cetățenilor.

DL. LAURENȚIU GHERGHINESCU – SENIOR MANAGER ÎN IT ȘI STUDENT ÎN CADRUL MASTERULUI DE POLITICI PUBLICE ȘI ADVOCACY – UNIVERSITATEA DE VEST – face următoarele recomandări:

1. Asigurarea unui plan de calitate și resursele necesare pe tot parcursul proceselor OGP prin activități de tip „quality control” și „quality assurance” și colectarea de puncte de îmbunătățire a proceselor și activităților corelate din subcapitolul: „standardele de lucru”;

2. Asigurarea unui sistem de management central al documentelor și datelor colectate, utilizate, create, de tip „data management system”;

3. Asigurarea unui plan de aplicare a GDPR și necesitatea rolului „Data Protection officer” pt OGP;

4. Detalierea planului de învățare (set de obiective de învățare inițială și învățarea pe parcurs) pentru toți „stakeholderii” implicați direct în realizarea planului de acțiuni și nu numai;

5. Aplicarea unui proces de tip risk management pe tot cadrul de practici OGP, cu focus pe nivelurile și etapele implicării cetățenilor de către autoritățile publice;

6. Asigurarea unui plan de tip marketing cu obiective mapate pe „Municipiul Timișoara citizen persona” pentru a atrage cetățeanul în procesul decizional.

D-NA GABRIELA PĂCURAR – Consideră că ar fi util ca managerii de cartier să fie evaluați printr-un feed-back al cetățenilor și menținerea acestei poziții prin feed-back.

D-NA DESPINA UNGUREANU – Arată, în răspunsul pe care îl dă, că se definesc încă procedurile de selecție a managerilor de cartier, însă partea de evaluare reprezintă un aspect care ar trebui inclus în evaluarea generală a tuturor funcționarilor publici care interacționează cu cetățenii. Este necesară existența unei operaționalizări a metodei de evaluare și ulterior, a pașilor care se iau în funcție de rezultatele acesteia.

DL. DAN BUGARIU – Confirmă faptul că există întotdeauna paritate, un număr egal de reprezentanți ai societății civile și ai administrației publice. Grupurile de lucru specializate se construiesc în jurul unei tematici pe baza expertizei și a profesionalismului oamenilor implicați în grup pentru respectiva tematică. Nu există încă în prezent un mecanism prin care să se cunoască modalitatea prin care se construiesc grupurile de lucru. Este necesar să se croiască o minim metodologie pentru felul în care se formează și lucrează grupurile de lucru. Există pași în care nu poate fi implicată toată populația, pentru că, printr-o implicare totală, dacă ea nu este pregătită pentru o problemă specifică, se poate ajunge la o incapacitate de procesare. Anumite etape din consultare este necesar să fie dedicate grupului larg de cetățeni și anumite etape dedicate specialiștilor care știu să dea un feed-back precis pentru respectiva problemă. Confirmă, de asemenea, consultarea înainte de studiu, ceea ce înseamnă implicare, nu doar

consultarea cetățenilor. Referitor la planul de învățare, există un plan de învățare la nivel național care se construiește pe OGP.

DL.MIHAIL LIȘETCHI – Legat de problema parității, distribuția egală a puterii de decizie în structurile de guvernare între reprezentanții autorității și reprezentanții societății civile este un principiu generic la nivel de OGP. Ideea de reprezentanți ai cetățenilor care să fie prezenți la procesele de decizie este legitimă acolo unde decizia este strict aferentă unei autorități publice. Legat de procesul de elaborare a deciziei publice, ideea de participare publică se supune și unor cerințe etice, nu doar partea de operaționalizare. Una din cerințele etice este aceea de a nu cere de la cetățean mai mult decât poate să ducă. Într-o logică a elaborării deciziei publice, decizia se formulează în grupuri mici. La nivel de teorie, într-un plan de management există mai multe soluții. Opțiunea pentru o anumită soluție din inventarul de soluții posibile este aceea care face obiectul deschiderii maxime.

DL.CĂLIN RUS – DIRECTOR – „INSTITUTUL INTERCULTURAL TIMIȘOARA” – Exprimă susținerea Institutului Intercultural pentru demersul făcut și dorința de a putea face o conexiune cu partea existentă legată de dezvoltarea competențelor tinerilor care pot să participe și să susțină acest proces precum și comunicarea cu cei care sunt în grup, stabilindu-se eventuale posibilități de colaborare.

DL.VALENTIN MUREȘAN - Arată că se dorește să se extindă grupul și să se livreze un plan local de acțiune care trebuie să se îndrepte spre un proces de învățare și cultivare a tinerilor.

DL.DENIS KURUNCZI – Consideră oportună existența managerului de cartier ca interfață între structurile primăriei și solicitările cetățenilor.

D-NA IULIANA ALINA CHIRIAC – STUDENTĂ ÎN CADRUL MASTERULUI DE POLITICI PUBLICE ȘI ADVOCACY – UNIVERSITATEA DE VEST - În propunerea pe care o transmite, apreciază că implicarea societății civile în procesul decizional este un proces aflat în continuă dezvoltare, care necesită adoptarea unor măsuri concrete, menite a înlătura anumite practici limitative specifice etapelor de consultare publică. În acest sens, consideră oportună crearea în cadrul „Repository”, platforma electronică unde vor fi stocate informațiile și dovezile cu privire la planul local de acțiune (PLA), a unei secțiuni dedicate propunerilor venite din partea societății civile. Acest jurnal virtual ar urma să prezinte într-un mod transparent numele/denumirea celui care face propunerea, conținutul acesteia și răspunsul administrației publice locale, care poate fi în sensul integrării propunerii în cadrul PLA sau respingerii ei, cu precizarea motivului. Implementarea acestei secțiuni în site-ul web va încuraja participarea civică și va susține, într-un mod direct, accesul liber la informațiile de interes public.

DL.VALENTIN MUREȘAN – Răspunde pozitiv, menționând platforma „Decidim” din Barcelona, care asigură suportul tehnic pentru ce s-a cerut prin intervenția anterioară, scopul ei fiind acela de a interacționa atât cu specialiști cât și cu grupuri sau ONG-uri pentru a veni cu idei și soluții pe teme diverse.

D-NA VICTORIA ZAMAHIN - STUDENTĂ ÎN CADRUL MASTERULUI DE POLITICI PUBLICE ȘI ADVOCACY – UNIVERSITATEA DE VEST - Propunerea pe

care o face este de a oferi o importanță sporită implicării tinerilor din mediul academic la etapa de alocare a resurselor umane necesare implementării planului local de acțiune, în acest mod putându-se contribui la oferirea unei experiențe pe cât de unice pe atât de folositoare tinerilor care doresc să activeze în domeniul administrației publice sau în cel al societății civile. Mai mult decât atât, în acest mod se poate contribui la creșterea atractivității ideii de guvernare participativă în rândul generației tinere, de asemenea, diseminarea informațiilor între tineri realizându-se cu o viteză crescută și amplificând astfel vizibilitatea acțiunilor întreprinse în cadrul proiectului.

DL.KOSMIN KONDAN - STUDENT ÎN CADRUL MASTERULUI DE POLITICI PUBLICE ȘI ADVOCACY – UNIVERSITATEA DE VEST – Intervenția pe care o face se axează pe problema legată de fondurile care au fost prevăzute pentru realizarea proiectului de guvernare participativă la nivelul municipiului Timișoara, având în vedere multitudinea domeniilor care sunt cuprinse în metodologia acestui proiect.

DL.LUCIAN POPINCIUC – Urează succes proiectului și își exprimă dorința ca cetățenii să cunoască foarte bine situațiile în care pot interveni pentru a oferi ajutor, astfel încât să dea un plus de valoare metodologiei care urmează să fie pusă în practică.

DL.DEVID-RAUL CIOBANU - STUDENT ÎN CADRUL MASTERULUI DE POLITICI PUBLICE ȘI ADVOCACY – UNIVERSITATEA DE VEST – Adresează următoarele întrebări:

- 1.În cadrul planului local de acțiune, unde este notat faptul că acest plan trebuie să fie produsul unui proces de co-creare în cadrul căruia părțile interesate, guvernamentale și neguvernamentale colaborează pentru a realiza viziunea strategică și angajamentele aferente, se produce un blocaj între părțile interesate și nu se ajunge la un consens, care este alternativa pentru a lucra eficient și a evita potențialele dezacorduri între părțile interesate;
2. Care sunt criteriile pe care trebuie să le îndeplinească membrii grupului de lucru și care este modul de selectare al membrilor grupului de lucru;
- 3.În contextul atribuțiilor responsabilului de monitorizare, care sunt sancțiunile concrete pentru cei care nu respectă angajamentele pe care le-au notat în proiect și care este mecanismul de sancționare pentru cei care se abat de la textul proiectului și nu respectă angajamentele notate în acest text.

DL.MIHAIL LIȘETCHI – Legat de partea de management, consideră că prima dată ar trebui să fie clarificat modul în care este operaționalizat acest concept al participării egale în procesul de co-decizie. Parteneriatul între autoritatea publică și unul sau mai mulți actori privați vizează un anumit proiect pe care cele două părți și-l asumă și care vizează binele comunității. Un astfel de parteneriat se finalizează cu un proiect care în terminologia OGP-ului se numește angajament. Practic, planul local de acțiune apare ca un mozaic de angajamente. Faptul că în procesul de elaborare a unui asemenea proiect, cu referire la scrierea acestuia, părțile au o problemă, poate să afecteze finalizarea procesului și să nu intre în plan. Nu este o problemă a întregii structuri de guvernare a OGP-ului la nivel local să rezolve genul acesta de conflict, pentru că părțile pot să ajungă sau nu la un punct de vedere comun. Referitor la abateri, la partea

de monitorizare, evaluare și eventuale sancțiuni, lucrurile ar trebui să fie mai nuanțate. Există o metodologie pentru partea de elaborare a planului de acțiune. Partea de management care vizează implementarea proiectelor nu este dezvoltată în momentul de față, ea urmând a fi realizată.

DL.VALENTIN MUREȘAN - Referitor la fondurile prevăzute pentru realizarea proiectului de guvernare participativă deschisă, menționează că dezbateră de azi va aduce o metodologie care va fi supusă Consiliului Local și pe baza acesteia se va veni cu un plan local de acțiune care se dorește a fi construit cu cât mai mulți actori din oraș. Pe baza planului se va ști ce anume și cu ce resurse se va putea livra planul local de acțiune, iar în momentul cuantificării resurselor, se va putea veni cu propuneri în bugetul local, astfel încât să existe fonduri disponibile pentru a implementa planul.

D-NA DELIA GOLCEA – Referitor la societatea civilă, specifică faptul că aceasta este foarte implicată în forme neoficiale (ex.Facebook), unde cetățenii își exprimă diverse păreri legate de problemele orașului. Consideră că nu este bine să existe canale paralele și că este necesară atragerea întregii energii a orașului spre grupurile de lucru sau în forumuri de discuții. Atât persoanele tinere, active, cât și cele vârstnice sunt interesate să participe la viața cartierelor și a cetății. Propune funcționarea echipelor mixte care dau rezultatele cele mai bune.

DL.MIHAIL LIȘETCHI – Privitor la grupurile de lucru, subliniază că acestea reprezintă una din formele prin care autoritatea publică poate să colaboreze cu cetățenii. Procesele de implicare a cetățenilor acoperă forme foarte variate. Important este ca autoritatea publică să își asume faptul că există recomandări de bună practică dincolo de prevederea legii și să își calibreze metodele de implicare a cetățenilor în raport cu capacitățile lor.

SECRETAR GENERAL

CAIUS ȘULI

Consilier

Camelia Crișan - Pora

